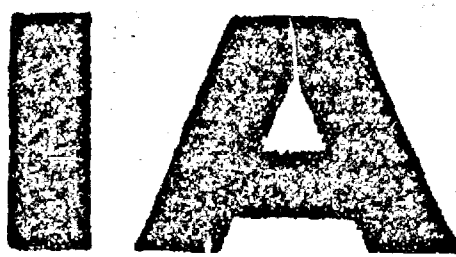

1642

On. Biblioteca

Palatul Cultural

Arad

2 Lei

Redacția și administrația
Timișoara I.
Str. Lovinici No. 2

Telefon:
Redacția și administrația 16-00
Tipografia 14-69

Cotidianul
Banatului și al
graniței de Vest

ABONAMENTE: ... lei, pe 6 luni: 300 lei.
Pentru preoți, învățători, notari și țărani 500 lei.
Pentru autorități și instituții: 1000 lei.
Pentru întreprinderi: 2000 lei.

Apare sub egida
„Astrei Bănățene“

DISPARIȚIA DEMAGOGULUI

Politica de înșelăciuni și-a găsit în
seut și reprezentantul său, prea bine
cunoscutul demagog. Acest tip de făur
al fericirii naționale s'a scufundat
apele uitării și nu va mai eși de acolo
ca o reminiscență din trecut, de
ca o noțiune, care prin contrast,
se scoată în evidență calitățile
conducător al societății, al na-
ției, al categoriilor creatoare, al sta-
tului, al vieții.

Funcțiunea istorică, deci, a demago-
gului s'a terminat odată cu desființa-
regimurilor politice de cu'ori ideo-
logice liberale, democratice, țărăniște
și caracterul istoric al funcțiunii
constat din necesitatea unei expe-
riențe: să se știe, dacă poporul român
are nevoie la inf'nit de înșelători sau
nu; dacă el poate suporta sau nu in-
fluența ca principiu de viață națio-
nală. Și poporul român a dovedit că nu
are nevoie nici să fie înșelat, nici să
înșeleze. El nu s'a prăbușit de durere că
demagogii au dispărut și impresia
pe care o lasă — demagogii turbulenți și
conducători de voturi.

Poporul român și-a așteptat conducă-
torul adevărat, pe acela în care el vroia
să pună toate speranțele de bine și
de furtună, ca să poată începe o viață
nouă cu totul românească și impecabil
realizată. O viață fără demagogie, o viață
fără demagogi.

Aceste vremuri au venit, acest om
așteptat de mult, este **Mareșalul Ion
Antonescu**. Plebiscitul a dovedit că în-
staurați națiune este cu conducătorul
național, că dela el așteaptă înfăntuirea vie-
ții înduite de mult. Dela el așteaptă
național de **întregire românească** să
se realizeze pentru totdeauna ființă și con-
știință. Această bucurie nu i-o putea
dă demagogul politic din trecut, ci
conducătorul național de astăzi.

La anticitate demagogul nu avea re-
cunoștință și fama detestabilă din zilele
noastre. El era un cetățean bun, drept,
cât patriot. Temistocle, Pericle erau
demagogi — adică conducători ai de-
șelului, ai poporului. Marii români, din
epoca republicii erau demagogi — adică
aleși poporului, investiți cu putere,
suspunerea și iubirea poporului. Rolul
istoric era să facă fericirea ur-
milor și să-i mărească gloria. În decursul
secolului, figura demagogului se întune-
cește. Din bună, dreaptă și cinstită ara-
rea, nedreaptă și criminală. Se
transformă și noțiunea. Demagog — este
une de osândă morală, este pejora-
re. Demagogul și numele lui ajung
cum au ajuns la noi în anii de după
război — exploatare de voturi,
conducători ai poporului. Și aceștia —
cum am spus — au dispărut.

Acum națiunea merge cu Mareșalul,
conducătorul său luminat, spre o no-
vă viață. Această viață va fi — fără
dubie — o viață nouă, o viață cir-
cumscripționată o viață românească, încununată
de victoriile Ostirii și întemeiată pe
baza ei sfântă.

Demagogii au dispărut.
În centrul vieții noastre naționale se
ridică statura glorioasă a conducător
național. Poporul îl urmează.

Deschiderea solemnă a cursurilor Facultății de Științe dela Universitatea din Cluj-Timișoara

Duminecă în 16 Nov. c., s'a deschis
solemn, noul an universitar al Facul-
tății de Științe dela Universitatea din
Cluj-Timișoara, în prezența rectorului
Universității prof. Iuliu Hațiegan Sibiu,
decanul Facultății de Științe D. V.
Ionescu, profesorii universitari: Al.
Borza, O. Protescu, S. Opreanu, E. Ra-
coviță, V. Stanciu, Emil Pop, V. Radu,
I. Tănăsescu, d-na R. Ripan, T. Anghe-
luță, N. Abramescu I. Tănăsescu, gen.
Schmidt și mulți ofițeri superiori ger-
mani, — prefectul județului Al. Nasta,
primarul municipiului E. Pop, C. Băran
f. ministru, Colonel Tocineanu, I. Lun-
gulescu primpreș. Curții de Apel. De-
leanu primpreș. Tribunalului, S. Evu-
țianu insp. gen. scol., N. Buteanu insp.

gen. sanitar, Col. Constantinescu, Col.
V. Poiană Năsturaș, Mih. Șerbanu f.
ministru, prof. V. Lațiu, S. Hațiegan,
Col. Negrea, ing. Mikloși, procuror gen.
Popiștiu, Dr. Munteanu, prof. Guarnie-
ri A. Brudariu decanul baroului adv.,
Col. Apostolescu, A. Baciu f. Ministru,
protopop Țucra, N. Rațiu vicar episco-
pesc, Dr. Hortopan, Dr. Ion Tenchea,
profesorii dela politehnică Ghermăne-
scu, Alaci, Tino, Martinovici, Safta de-
can. Bănărescu, Predescu, Severineanu,
medic dr. Hortopan, S. German dir. lic.
comercial.
Noul an univeersitar îl deschide d.
D. V. Ionescu decanul Facultății de
Științe, printr'o însoțită cuvântare,
pe care o dăm în rezumat.

Vorbirea D. decan D. V. Ionescu

Domnule Rector, Onorat Senat, Domni-
lor Profesori, Doamnelor și Domnilor,
Iubiți studenți și studente,

Facultatea de științe a Universității Re-
gele Ferdinand I din Cluj, își deschide
pentru a doua oară cursurile în frumoasa
capitală a Banatului, unde înaltele autori-
tăți și publicul timișorean, ne-au primit cu
dragoste și cordialitate. Cu toții avem în
inimile noastre durerea că și în acest an,
mii de tineri români din nordul Ardealului
sunt împiedecați să vină la Universitatea
noastră ca să se bucure de binefacerile
culturii românești.

Domnule Rector și Onorat Senat,

Vă mulțumesc pentru cinstea ce ne-ați
făcut ca să veniți dela Sibiu pentru a pre-
zida deschiderea cursurilor Facultății no-
stre. Suntem mișcați de acest act de soli-
daritate universitară pentru care ați jert-
fit timpul Dvs. prețios și o mare ostenență.

Mulțumesc deasemenea înaltele autori-
tăți bisericești, civile și militare care iau
parte la această solemnitățe în frunte cu
d. Prefect Col. Nasta, d. Primar Eugen
Pop și d. general Schmidt.

Mulțumiri călduroase adresez și publicu-
lul timișorean care a arătat în cursul anu-
lui școlar trecut o deosebită simpatie atât
Facultății, cât și studenților ei.

Evenimentul cel mai important al anu-
lui trecut a fost intrarea României în răz-
boiul contra bolșevismului, alături de ma-
rii noștri aliați Germania și Italia.

Omul providențial pe care destinul Na-
țiunii ni l-a hărăzit la 6 Septembrie 1940,
drept Conducătorul nostru, Mareșalul Ion
Antonescu, s'a adresat Țării în ziua de 22
Iunie și

„Ne-a chemat la luptă.
La lupta sfântă, în contra prăvălitorilor
civilizației și bisericii, ai dreptății și pro-
priilor noastre drepturi“.

CREDINȚA ÎN VICTORIA FINALĂ

Din prima zi de război, Profesorii Fa-
cultății de Științe s'au întrunit împreună
cu tot personalul Facultății, ca să exprime
sentimentele lor de devotament către M.
S. Regele Mihai I și către marea noastră

Conducător Mareșalul Ion Antonescu, pre-
cum și sentimentul lor de mândrie națio-
nală de a lua parte la lupta mare împotri-
va bolșevismului.

Într'o atmosferă de mare înălțare națio-
nală, am citit proclamația din 22 Iunie a
Conducătorului Țării. Toți am aplaudat
îndelung și am afirmat credința noastră
în victoria finală.

Să exprimăm astăzi recunoștința noas-
tră pentru Armata Țării, care sub condu-
cerea Mareșalului nostru iubit, a dezrobât
provinciile noastre scumpe și să păstrăm
un moment de reculegere în memoria os-
tașilor care — au murit în lupta pentru
reîntregirea scumpei noastre patrii.

În această zi solemnă să ne îndreptăm
gândul către studenții și personalul mobi-
lizat al Facultății noastre. Tuturor să le
trimitem salutul nostru camaraderesc și
urări pentru biruința și sănătatea lor. Și
așteptăm să se reîntoarcă în Facultate un-
de să-i cinstim ca pe adevărați eroi.

Cățiva dintre cei plecați s'au și reîntors.
Cu mare plăcere anunț că d. Ion Armeanu,
șef de lucrări la Observatorul Astronomic,
locotenent de rezervă, a fost răsplătit pen-
tru curajul cu care a luptat în Basarabia
și Transnistria cu Crucea de fier clasa II-B.

EVENTIMENTELE IMPORTANTE ALE ANULUI TRECUT

Este în tradiția noastră, ca la deschide-
rea solemnă a cursurilor, să facem o dare
de seamă de mersul Facultății, în cursul
anului școlar trecut.

Facultatea de Științe a suferit o grea și
irreparabilă pierdere. Profesorul de Astro-
nomie Gh. Bratu a încetat din viață la 1
Septembrie 1941. Aducându-ne aminte în
această zi de deschidere, de regretatul nos-
tru coleg, să păstrăm un moment de recu-
legere în memoria lui.

Moartea timpurie a Profesorului Bratu
este adânc simțită în Facultatea noastră.
Cu cât timpul trece cu atât mai mult sim-
țim golul pe care el l-a lăsat în învățămân-
tul nostru.

Profesorul Bratu realizase la Cluj un
Observator Astronomic, care intrase în
colaborare cu marea Observatoare din
Franța și Italia. Plecarea noastră din Cluj

a distrus această frumoasă realizare româ-
nească. Profesorul Bratu a reușit însă să
salveze toate instrumentele valoroase ale
Observatorului. Facultatea de Științe are
datoria față de știință și față de memo-
ria regretatului nostru coleg, ca să reîn-
ființeze Observatorul Astronomic la Cluj.
Doamna Dr. Elena Bratu, a donat Fa-
cultății de Științe, secția de matematici,
biblioteca soțului său compusă din 518
cărți de matematici și astronomie, 812 re-
viste de matematici și astronomie și 350
dispozitive.

Donația este foarte importantă. Cărțile
sunt toate legate și așezate într'un dulap
de stejar de valoare. Evaluăm întreaga do-
nație la cel puțin 400.000 lei.

Facultatea de Științe și Senatul Univer-
sitar au primit donația cu călduroase mul-
țumiri pentru Doamna Bratu și cu adâncă
recunoștință față de memoria Profesorului
Gheorghe Bratu.

Aducând la cunoștința studențimei noas-
tre, această valoroasă donație, țin să sub-
liniez noblețea gestului Doamnei Bratu ca-
re dintr'o moștenire modestă a donat par-
tea cea mai de preț, biblioteca, adunată cu
multă dragoste și trudă de Profesorul
Bratu.

Biblioteca regretatului nostru coleg, va
fi păstrată cu mare grijă și va fi întodea-
una pusă la loc de frunte în sălile secției
de matematici. Ea va fi o mărturie pentru
generațiile viitoare de dragostea și devo-
tamentul pe care Profesorul Bratu le-a a-
vut pentru știință, pentru Facultate și pen-
tru scumpii lui studenți.

Un alt ajutor important am primit dela
„Așezământul de Cultură și Binefacere
Ion Stănescu“ din București, care a donat
pentru bibliotecile Universității noastre
suma de 500.000 lei.

Din această sumă, Facultatea noastră a
primit 150.000 lei, care a fost împărțită
egal între cele 20 catedre.

Aducem mulțumiri și pe această cale Di-
recției acestui Așezământ pentru această
donație.

Facultatea a mai primit două subvenții
de 100.000 lei dela Întreprinderile Li-
lectrice ale Municipiului și alta de 120.000
lei dela Alimentarea cu apă a Municipiului,
pentru care aducem mulțumiri d-lor Direc-
tori ai acestor întreprinderi ing. Mikloși și
ing. Zbegan ca și domnului Primar Dr. Eu-
gen Pop.

Mulțumirile noastre se îndreaptă către
Primăria Municipiului Timișoara și în spe-
cial către d. Primar Dr. Eug. Pop în mod
cu totul deosebit.

În toate ocaziile Primăria ne-a stat în
ajutor. Serviciul tehnic ne-a făcut în mod
gratuit developele necesare instalației noas-
tre; Atelierele municipiului ne-a confec-
ționat o parte din mobilierul nostru, iar
Serviciul Contencios ne-a mijlocit să în-
cheiem contracte de închiriere și ne-a aju-
tat să obținem apartamentele necesare in-
stalării Căminurilor studențești.

Tot Primăriei Municipiului trebuie să
mulțumim pentru cheltuielile pe care le fă-

(Continuare în pag. 5-6)

SUFLET ROMÂNESC

Spectacolele Operei Române

FAUST

Operă în 5 acte de CH. GOUNOD

Sâmbătă 15 Noembrie, la orele 3 p.m., s'a reprezentat pe scena Operei Române din Cluj la Timișara, nemuritoare creație a marelui Charles Gounod, Faust, operă în 5 acte. Arătând din capul locului că nu e absolut necesar să fii critic desăvârșit, pentru a-ți da seama de calitatea unui spectacol, ne exprimăm deosebita satisfacție că am avut ocazia să vizionăm Sâmbătă, un spectacol de certă valoare artistică. Cu o distribuție mult apropiată de cea mai bună posibilă, reprezentanța de Sâmbătă a reușit să depășească, credem noi, succesul scontat, intruând elogiile unanime ale publicului. Rolurile principale au fost deținute de Gh. Znamirovski, care în rolul lui Faust a făcut impresia că deși are o foarte frumoasă voce de tenor dramatic, nu e încă în deplinătatea formei sale. Așteptăm în orice caz, să vedem un Znamirovski ca cel din Carmen de anul trecut, când s'a detașat net de ceilalți colegi de scenă, atât prin vocea sa frumoasă, cât și printr'un neîntrecut joc de scenă. În rolul lui Mephisto, N. Avrigeanu s'a adaptat perfect rolului, jucându-l cu multă naturaleză și în consecință cu un apreciabil succes. Cele două vedete feminine, Florica Istrate în rolul Margaretei și Suzana C. Bosica în rolul Marthei, confidenta Margaretei, s'au achitat conștiincios de rolurile avute interpretând cu grația și gin-

gășia cerută de împrejurări, rolul Margaretei, respectiv al Marthei. C. Ursulescu ne-a redat un Valentin cum am fi dorit de mult să vedem, punând impetuozitate și inimă în rolul său. Posesorul unei frumoase și puternice voci și cu o dicțiune perfectă, d. Ursulescu e sortit unei cariere strălucite. Așteptăm să-l vedem în roluri mai mari și mai grele pentru a ne edifica pe deplin asupra posibilităților sale vocale și scenice, posibilități pe cari nu credem că le-am supraestimăm. Rolul lui Sibel, prietenul lui Valentin, care era anunțat pe program ca fiind jucat de d-na M. Mihai, a fost interpretat de d-na Rita Stanciu, care ne-a procurat o plăcută surpriză prin calitatea jocului său de scenă și prin vocea plăcută cu care l-a însoțit. Bagheta a fost deținută cu autoritate și competență de dirijorul G. Pavel. În sfârșit, vorbind despre balet, nu putem spune decât că a fost în linia ultimilor realizări cu cari ne-a obișnuit maestrul Ionel Marcu.

Aruncând o privire retrospectivă asupra celor înșirate mai sus, ajungem la concluzia fericită că spectacolul de Sâmbătă a fost foarte reușit, succesul său contribuind atât la satisfacția spectatorilor cât și la ridicarea prestigiului Operei Române din Cluj la Timișara, prestigiu atât de frumos menținut și cultivat în ultimul timp.

CH. COSTESCU

Comuniune și Conducător

Ar fi o nebunie încercarea de a arăta cum va fi lumea nouă în amănunte, intrucât aceasta ar contrazice tocmai caracterul esențial al istoriei, care este creațiunea și de prevedere, despre subiect nu, intrucât el e creator și creațiunea implică noutatea, nu identitatea.

Toutși în linii largi o configurație, o presimțire, o intuiție anticipatoare se poate anunța.

O notă esențială a lumii care se naște va fi, odată cu renașterea creștinismului în sufletul lui, dominația omului moral asupra celui rațional. Intr'adevăr, prin științele despre obiect, cele matematice, fizico-chimice și naturale, rațiunea s'a dezvoltat enorm, lăsând în umbră științele morale, cele despre subiect. Aceasta a fost necesar, pentru că omul subiect a trebuit să-și cunoască obiectul, să cunoască materia și natura. Insa tocmai subiectul om ca ființă morală, spirituală, metafizică, a rămas necunoscută. Deaceia Carrel strigă: „Omul, ființă necunoscută“.

Așa dar omul moral, omul emoție, sentiment, iubire, voință, comuniune, caracter, va prevala asupra omului rațional.

Lumea obiectivă și identică va rămâne aceeași, cum spune Ecclesiastul și știința. Aceeași materie, aceeași specii vegetale și animale, același pământ și soare, același om biologic și rațional, mai mult sau mai puțin același și aceeași tehnică de muncă, numai omul moral va fi altul.

Luptele pentru cuceriri de bunuri materiale vor avea un sfârșit, cel puțin provizoriu, pentru o perioadă istorică și atunci, în locul expansiunii terestre, omul va căuta „expansiunea spre cer“.

O altă notă esențială a lumii nouă va fi primatul, supremația comunității naționale.

Unul din instinctele fundamentale ale omului biologic și care va primi lovitură în lumea nouă, este instinctul dominației. Individul tinde să domine pe alții, clasa socială pe celelalte, națiunile și specialitățile la fel lupul domine societatea. Răscolind istoria găsim atâți tirani, găsim pe Platon și Aristotel pe filosofi, deci pe niște specialități, să conducă societatea, găsim Romani pe politicieni, în evul mediu pe preoți, niște profesioniști, conducători și dominând, găsim pe Avo. Comte și reținerea pe savanți, deci tot niște specialități, să conducă societatea. Dar chiar preoții ai „Marelui Ființă“ și sim în comuniune o clasă socială, proletariatul dominând și domniind în frunte cu cei doi oligarhi rari.

Lumea nouă va aduce primatul comunității naționale asupra indivizibililor, celor, specialităților și profesiunilor. Filosofi, savanți, artiști, preoți, profesori, educatori, muncitori, plugari, vor trăi pentru comuniune și prin comuniune. Toți vor munci și vor crește pentru comuniune și prin comuniune.

Iar conducător al comuniunii naționale se va ridica cel mai bun, cel mai puternic în spirit, cel mai sincer și cel mai copleșit de responsabilitate morală, etică și metafizică.

În această privință comuniunea românească e fericită. Conducătorul ei este românul cel mai bun, cel mai copleșit de responsabilitate. Fantele cuvântărilor Lui dovedesc din plin.

ION CAPREANU

Urmas vrednic al făclierilor redesteptării noastre naționale: Mihail Roșu Martincovici, Pau Iorgovici, Dimitrie Tichindeal și Constantin Diaconovici Loga; crescut în marea lor școală, Damaschin Toma Bojincă, duce cea mai frumoasă, cea mai mare și cea mai dărză luptă pentru eliberarea și luminarea neamului, după cum însuși o mărturisește în prefața Anticelor Românilor, tipărite la Buda în 1832: „...tot timpul meu cel slobod ba și cel ne slobod, ziua și noaptea l-am întrebuințat fără cruțare și l-am pus spre folosul țării și al popoului“. Iar în altă parte, cu o ne mai înaltă și sinceră vreau de a munci pentru neam — vreau necunoscută vremilor de azi — deslușia: „Din oara ce s'a desvâlit în mine judecarea care... așă în lina mea un foc neastâmpărat de a urca viața, sângele, mărirea, virtutea și toate stările împrejur ale neamului meu, s'au desvâlit în mine și cu tari rădăcini s'au înrădăcinat în peptul meu, zelul și dreapta dorire de a cerca și cu sârguință a întrebuințat toate mijloacurile, prin care pot folosi și apoi Nației și Patriei...“

Alături de Murgu, răspunde academic — în latinește și apoi românește — defăimărilor aduse românismului de arădanul Sava Tököli, fiindcă — scrie el în Răspundere desgurătoare (Buda, 1828): „văzui că la atâta fățărnicie, nerușine și fără de simțire au venit pornirile unor oameni, Românilor de rău voitori, și intru atâta s'au înrădăcinat semeția și trufia în inimile inamicilor de Neam românesc... cugeta a fi îndatorat, ca un mădulariu al dușei Nații românești, a apăra Neamul meu, cel ce nimănui nici o nedreptate nu face, nimănui nici o împiedecare în înălțarea culturii nu pune, precum nici înălțate, ce se ating de ferdicrea cuiva; ca pre un neam, zic, cel ce de cărtitorilor din Hale fără dreptate se hulește, cu cunoștință sulețea de unele defăimări și urgisiri scârboase

Ion B. Mureșianu

DAMASCHIN TOMA BOJINCĂ

CONTRIBUȚII II

ca acestea, a-l apăra îndatorat a fi mă socotesc“.

Dar cele 5 volume tipărite; mulțimea articolelor semnate de el în Biblioteca Românească din Buda pe care o redactează aproape singur (e prima revistă română) și colaborarea la Calendarul Românesc al brașoveanului Ștefan Negoe, deslănțuise și asupra lui, furtună de ură sârbească. Oprit din drumul pe care și-l croise singur dar pe care nu voia să-l părăsească, se îndreaptă, prin 1832 spre Moldova, ca mulți alți bănățeni și ardeleni. Stăpânirea de aici îi dă, pe rând înalte demnități de: jurist al Principatului, director al Seminarului Vasilian; catedra de drept la Academia Mihăileană; e ministru al Justiției și primește titlul de paharnic, ajungând prin înțelepciune și sârguincioasă muncă, la cele mai înalte onoruri pe cari le putea primi cineva, în acele vremuri.

Simbolic, a trecut peste trei frontiere vitrege ce despărțeau Neamul în nume nedreptății istorice!... Nu e numai un precursor, ci și un unificator al conștiințelor național-provinciale, un făuritor al unității...

Cel mai de seamă colaborator al Codului Civil, rămâne și adevăratul organizator al școlii moldovene și cel mai realist îndrumător al învățământului românesc, Bojincă fiind și primul pedagog român.

Memoriul ce stă puternică dovadă acestora, a fost descoperit de d. Alexandru Lapedatu și a fost publicat de ilustrul istoric în Revista Politică și Literară din Blaj, în numărul 3 și 4 din 1906, precedat fiind de o scurtă dar prețioasă notiță introductivă. E contribuția Banatului, la

Din trecutul Culturii Bănățene

DAMASCHIN TOMA BOJINCĂ

CONTRIBUȚII II

propășirea întregului cultural românesc.

În Martie, 1844, Epitropia Învățăturii Publice din Principatul Moldovei, cere Comisiei să propună Obștei Adunării, alcătuită de o restrânsă delegație pentru observarea stării de fapt a școlilor și raportarea reformelor ce ar socoti de cuviință a se introduce. Comisia — fost constituită și recunoscută de Domn, dar lucrările se încep abia în Ianuarie, 1845. Referendarul școlilor — Gheorghe Asachi — cere „să se dea în scris pricinile ce ar cunoaște că stau pedică propășirii învățământului public și creșterii morale precum și ideile sale ce va avea pentru îndreptare, precum și lista de cărțile ce are compuse în sânul învățării“. Dar între Epitropie și Comisie, se iscă neînțelegeri. Epitropia cere profesorilor solicitați de Comisie, să nu răspundă. Așa, s'au înalțat numai procețele profesorilor: I. Albineț, A. Costinescu, T. Stamati și D. Bojincă.

Continuăm cu citatul luat din notița d-lui Alexandru Lapedatu, ea prezentând o înțelegătoare: „Comisiunea primi numai 4 memorii. Ele însă fură temeiul pe care ea-și alcătui raportul ce-și înaintă Obștei Adunării la 22 Martie 1846 cu privire la însărcinarea ce s'a dat. Căci, dacă urmărim acest raport al Comisiei, constatăm că fiecare punct al său își are geneza în vreau din cele 4 memorii ale amintitorilor profesori. Iar dacă ducem această cercetare până la capăt, constatăm special pentru memoriul lui Bojincă, că Comisia și l-a înșusit de-alte și pe de-ntregul, punct cu punct. Așa fiind, merită, credem, să fie adus și separat la cunoștința cercetătorilor și doritorilor de a cunoaște o pre-

țioasă pagină din istoria învățământului la Români.

„Bojincă cere introducerea învățământului național, într'o vreme când în Moldova, ca și în Muntenia se credea cu tărie în imposibilitatea acestui fapt, datorită crederii acestia — sărăciei limbii române. Printre cei ce erau împotriva curentului național în învățământ, e și Domnitorul Tării Mihail Sturza, zelosul Efor al Școlilor Naționale de până la 1834, ce, în școala cunos, dorea introducerea limbii franceze. Și, se spune că această părere era împotriva și Comisiei.

Aceasta, desigur, l-a îndemnat pe Bojincă să ia atitudine față de curtea națională. Contrar așteptărilor, Comisia în raportul către Obșteașca Adunare, (1846) o călduroasă apărare limbii române. Toți și, cauza limbii române fu pierdută stăruind în Moldova. Căci la 1847 Mihail Vodă Sturza, în ciuda tuturor sprijinitorilor ei, înțelegerii dorirea potrivnicilor și neînțelegerii o nouă lege școlară prin care să înlocuiască limba românească în școlile medii și superioare prin limba franceză. Și atunci, Obșteașca legiul francez înlocui Academia Mihăileană de frumoasă și veșnică amintire. No-știi că stăpânirea limbii franceze în școlile moldovene nu ținu decât atât cât timp și domnia lui Mihail Vodă — 2 ani. Căci ea venirea la domnie a bunului român și patriot Grigorie Ghica limba română își recapătă drepturile sale. D. Bojincă însă făcu datorita de apărător al limbii românești, astfel precum și-au făcut-o, intr'altă înprejurări rând pe rând, toți acei mari daccăli transcarpantini cari stătura în slujba școlilor de învățături înalte din Moldova, dela Vasile Pop (1820) până la Aron Densușianu (+ 1900) între cari se pot menesc: Fabian Bob, E. Murgu, Petru Câmpianu, S. Bărnuț, Tr. Laurian, Pașcu Ilarian, Ștefan Micle, Petru Suciu, etc.“

Deschiderea solemnă a cursurilor Facultății de Științe de la Universitatea din Cluj-Timisoara

(Urmare din pag. 1.)

ciale a Facultății de Științe refugiate și pentru serviciile ce ne-a adus, aducem mulțumirile noastre d-lui Primar Dr. Eugen Pop, d-lui Președinte al Auto-Club Dr. Gabor, d-lui Director General al Poștelor Colonel Teodorescu și Domnului Președinte al Sindicatului Timiș Bega ing. Vidrighin.

LABORATOARE

Cu amenajarea și înzestrarea laboratoarelor s'a cheltuit până acum suma de 8 milioane lei, 7 milioane din fondul de înzestrare al Universității și 1 milion de la Casa Școalelor. Ministerul Culturii Naționale ne-a mai pus la dispoziție anul acesta un fond de zece milioane lei pentru a cumpăra aparate, instrumente și chimicale din Germania. Aducem mulțumiri onorabilului Guvern și în special D-lui Mareșal Antonescu și D-lui Ministru al Culturii Naționale, care cu toate dificultățile create de război, au dat un larg sprijin Facultății de Științe ca să-și facă înzestrarea necesară, astfel ca învățământul să nu sufere. Pentru anul școlar în curs, învățământul este asigurat, însă suntem departe de înzestrarea noastră să fie terminată, astfel ca lucrările profesorilor și ale personalului ajutat să fie continuate fără stingeri. Bibliotecile seminariilor și ale laboratoarelor sunt în mare lipsă și mai ales revistele de specialitate rămase în mare parte la Cluj. Avem însă speranțe ca și aceste neajunsuri să le remediem în cursul anilor viitori.

Școala Politehnică ne-a dat anul trecut un important ajutor și anume:

1. Ne-a permis să ținem cursuri la Politehnică în laboratoarele de fizică.
2. Ne-a împrumutat mese și bănci uzate care însă ne-au fost de mare folos până la confecționarea mobilierului nostru.
3. Ne-a permis ca studenții și studentele noastre să ia masa la Cantina Politehnică. Îl rog pe d. Rector al Politehnicăi, să primească mulțumiri pentru serviciile ce ne-a făcut. D-sa ne-a promis că și în cursul noului an școlar ne va veni în ajutor, autorizând să facem cursurile de fizică la Politehnică până la sosirea aparatelor noastre comandate în Germania, și punând la dispoziția studenților noștri și mai departe, Cantina Politehnicăi.

CURSURI ȘI CONFERINȚE

Cursurile și lucrările practice s'au ținut în anul trecut în mod regulat, cu toate greutățile prin care am trecut.

Facultatea a avut 225 studenți, 158 băieți și 67 fete. În cursul anului au fost proclamați 19 licențiați, 8 băieți și 11 fete și doi doctori: d-na Valeria Santa în St. Naturale și d. V. Novacu în St. Fizice.

Una din meritele Facultății de Științe fiind creația științifică, d-nii profesori s'au îngrijit ca și societățile științifice și revistele ce existau la Cluj, să-și reia activitatea aici în Timișoara.

Astfel cercul Botanic a ținut în cursul anului școlar trecut 4 ședințe cu 11 comunicări, iar cercul Matematic al Societății de Științe a ținut 17 ședințe.

Venirea domnului profesor D. Pompeiu la Timișoara pentru o lună, a ocazionat reînvierea tradiționalelor „Săptămâni Matematice” din Cluj, la care am avut și colaborarea camaraderească a colegilor de la Politehnică.

Revista Institutului Botanic și Catalogul de semințe și-au reluat apariția aici în refugiu, primele coale tipărindu-se chiar la venirea noastră.

Revista Matematica care apare cu grija sa cu sacrificiile dinstingului nostru coleg profesor Sergescu, a ieșit de sub tipar zilele acestea cu volumul al 17-lea.

Menționăm deasemenea că a mai apărut fascicola 4-a din Monografiile matematice. Profesorii Facultății de Științe au ținut și următoarele conferințe:

Prof. AL BORZA: Apușlum în timpul stăpânirii romane.

Probleme sociale în lumea plantelor.

Prof. V. STANCIU: Poezii populare din epoca de piatră.

Prof. E. POP: Nemurirea materiei vii.

Prof. P. SERGESCU: Creația română în matematică. Infăptuirile Universității din Cluj (o mândrie românească). Contribuția românilor în matematică.

Această din urmă conferință a d-lui profesor Sergescu a fost onorată cu înalta prezență a M. S. Regelui Mihai I.

CAMINURILE UNIVERSITARE

În anul școlar trecut au funcționat în condițiuni grele două căminuri. Anul acesta odată cu trecerea administrației căminurilor pe seama Universității, situația s'a ameliorat foarte mult. Dl. Ministru al Culturii Naționale, căruia-i aducem mulțumiri atât în numele Facultății cât și al studenților, a pus la dispo-

ziția noastră fonduri importante pentru instalarea și înzestrarea Căminurilor.

Astăzi Facultatea are un cămin de studenți de 21 paturi și un cămin de studenți de 40 paturi. Acesta din urmă a fost instalat cu binevoitorul concurs al Domnului Președinte al Camerei de Comerț și Industrie Dl. S. Hațiegan, în Palatul din Bulev. Ferdinand 2, în condițiuni foarte avantajoase. Ambele căminuri sunt înzestrate cu mobilier nou și cu lingerie nouă.

Atențiunea deosebită a Onorabilului Guvern pentru tineretul nostru în vederea formării elitelor, s'a mai dovedit prin ameliorarea quantumului burselor făcându-le de la 2000 lei la 3600 lei lunar, păstrându-se aproape același număr ca și anul trecut. Facultatea dispune astăzi de 91 burse date de Minister și de 10 ajutoare tot a 3600 lei lunar, pentru studenții refugiați, puse la dispoziția noastră de Rectorat.

Cuvântarea D. I. Hațiegan rectorul Universității

Universitatea „Regele Ferdinand din Cluj” a inaugurat anul al 2-lea al primei sale în 2 Noiembrie. Senatul universitar azi este prezent la deschiderea cursurilor facultății de științe la Timișoara. Prezența noastră aici are 3 semnificații — una de solidaritate și unitate universitară, a doua de manifestare a marilor idealuri universitare și a treia de a arăta toată recunoștința noastră conducerii acestei capitale provinciale românești pentru simpatia faptică — cu care a îmbrățișat universitatea noastră.

Grație înțelegerii Conducătorului Statului — D-lui Mareșal Antonescu și datorită grijei Domnului Ministru Rosetti, grație ajutoarelor date de conducerea orașului Timișoara, a Camerei de Comerț și Industrie și a Inspectoratului Sanitar — anul universitar 1941-1942 începe în condiții materiale și spirituale mai bune decât cel precedent.

După un an petrecut în cataclisme fizice și spirituale, trupul și sufletul sănătos al neamului — electrizat de ideea națională — dă cele mai strălucite semne de vigoare, de conștiință și disciplină. Hotarele dela est se refac cu baioneta soldatului român și german sub comanda marelui mareșal Antonescu. În fața marilor probleme naționale română dă semnele unei vitalități eroice. Națiunea este azi în marș spre desăvârșirea integrală a idealului său, unirea tuturor românilor pe pământul locuit de români.

Hotarele, bogățiile unei națiuni se pot lua vremelnic, dar idealul național nu se poate distruge nici cu cele mai îngrozitoare arme.

Funcțiunea esențială și permanentă a universității este conservarea și stăpânirea științei, dar mai ales cercetarea și creația științifică. Fără aceste preocupări universitatea intră în decadență.

Dar în afară de cultivarea științei pure, universitatea trebuie să îmbrățișeze și mai ales problemele dictate de nevoile etnice și naționale. Să studieze cu necădere realitățile etnice ale neamului său sub aspectul lor biologic, social și cultural. Să facă o știință utilă națiunii sale și să participe astfel la desăvârșirea misiunii sale istorice, a devenirii naționale.

Universitatea noastră s'a pus în serviciul acestei misiuni și ea va ști să rămână. O parte a profesorilor și-au închinat toată vacanța acestei misiuni. Este suficient să amintim lucrările importante ale profesorilor Facultății de

Litere și Facultății de Drept, ale Institutului de Igienă și ale Institutului de Geografie. NOI NU AVEM NEVOIE SĂ FALSIFICĂM ADEVĂRUL — NOI NU SUNTEM FALSIFICATORI DE ISTORIE — NOI NU VREM SĂ FACEM DIN ȘTIINȚA PROPAGANDĂ ȘI RĂSPUNDEM CU ADEVĂRUL ȘTIINȚIFIC, CĂCI NUMAI ADEVĂRUL DĂ PUTERE ȘTIINȚEI, IAR ADEVĂRUL ȘI DREPTATEA INVING TOT-DEAUNA.

Astfel Universitatea din Cluj, nu merge cu vechiul dicton „Litteris et patriae”, ci în litteris patriae. Îndeplinind testamentul lui Avram Iancu, ea lucrează pentru „a putea scoate drepturile națiunii noastre”. Prin această concepție nu imită universitățile totalitare ci este pe linia tradiției noastre române și ardelen.

În Ardeal știința s'a cultivat totdeauna în sens național. Știința aici a fost în toate timpurile penetrată de conștiința națională și duhul învățăturii Domnului „Laboratorul și altarul s'au frecventat de același om”.

A doua funcțiune a universității este pregătirea tineretului pentru profesiunile academice. Instrucțiunea aceasta nu trebuie să fie aridă. Și ea trebuie să aibă o idee organică. O gândire puternică, conducătoare.

A treia funcțiune a Universității este educația.

Ea va tinde nu spre afirmarea unui supraom — supraromân — ci spre formarea românului — bun cetățean, soldat viteaz, creștin cucernic, românul — încadrat în stat, în națiune și în biserică, românul în deplină și armonioasă dezvoltare a tuturor calităților sale intelectuale, morale și fizice, în serviciul națiunii.

Educația se va face într-o trăire în viața universitară printr-o influență reciprocă între student și student, între profesor și student, între asistent și student.

Educația devine conștientă mai ales prin trăirea mai vibrantă a marilor realități românești.

Realitățile vieții noastre: sunt: pământul, poporul și biserica. Pământul, poporul și biserica indisolubil legate într-o trăire robustă umplu toată viața noastră. Iubirea de țară, de neam, și de Dumnezeu, trei comandamente ce nu fac decât unul, făclie unică aprinsă de secole și care arde necontenit în mijle-

(Continuare în pag. 1-a)

Deschiderea solemnă a cursurilor Facultății de Științe dela Universitatea din Cluj-Timisoara

(Urmare din pag 3)

cul neamului. Educația favorabilă trăiește adânc a acestor realități.

A patra funcțiune a universității este răspândirea științei și cunoștințelor în masele largi ale poporului. Prin propagandă culturală universitatea nu înțelege numai răspândirea de cunoștințe — ci mai ales concretizarea aspirațiilor spirituale ale neamului și afișarea lor în fața întregii națiuni.

Deviza Ardealului „prin cultură la unitate” trebuie să fie și deviza propagandei noastre culturale. Ea trebuie să trezească înțelegerea și conștiința națională — la originea sa împărătească — la marea misiune — îndrumându-o spre muncă constructivă — spre marile învățături. Să propovăduiască cu glas de trâmbiță, că fiecare român oriunde este, aparține marelui popor român — popor cu 16 milioane de români, — români, cari sunt chemați să facă nu numai isoria poporului lor, ci să facă și marea stat român, național, creștin.

O propagandă culturală cu un program unitar cu inspirație națională, religioasă, științifică — deci cu inspirație din aceste puteri eterne, specifice de vecinică reînnoire este o datorie a universității noastre — datorie s'ântă dela care ea nu poate absenta și ea nu va absenta!

Universitatea noastră are o funcțiune foarte importantă — asigurarea vieții materiale și sociale a studenților. Studentul trebuie scos din mizerie — numai astfel va putea trăi pe deplin înalta spiritualitate a universității. Organizarea de cămine, de cantine, de case studențești — asistență socială, asistență medicală — sunt tot atâtea probleme care-și așteaptă deplina soluționare.

Iar noi, profesorii să fim conștienți de înalta noastră situație — să știm că profesia noastră este între primele funcții în viață, este o înaltă profesie cu rol foarte important în viața unui neam. Misiunea de ziditori de neam nu vom putea-o îndeplini, decât stând în serviciul sacrelor comandamente și având o caldă înțelegere față de tineret.

Studentii trebuie să aibă o conștiință studențească, o ființă și o demnitate de student această conștiință fiind condiția formării conștiinței naționale. Activitatea în universitate este începutul activității în natură.

Și în fine, adresăm un apel acestui oraș, români și germani, să privească cu mândrie asupra acestei universități, s'o îndrăgească — s'o ajute și mai ales să o încurajeze. Universitatea refugiată simte nevoia acestui ajutor moral.

Înainte de a încheia să ne închinăm memoriei ctitorului Universității, Marelui Întregitor de Hotare, Regele Ferdinand I, regele unirii naționale, iar după aceasta închinare să trimitem toată puterea gândului nostru Regelui Mihai I și Conducătorului Statului, d-lui Mareșal Antonescu, care nici în luptele mari nu a uitat de universitatea noastră și de studenții ei. Rugând pe Dumnezeu să le dea putere să ducă națiunea la împlinirea marelui ideal național.

Cu încredere în puterile noastre și în ajutorul neamului, totdeauna cu Dumnezeu — declarăm deschis anul universitar 1941-1942.

Domnilor Profesori și Domnilor Studenți, la muncă pentru Neam, Rege și Conducător.

CONFERINȚA

D-LUI PROFESOR V. STANCIU

După vorbirea d. rector, d. prof. N. Stanciu ține cursul de deschidere al Facultății, despre Bogățiile subolului Ro-

mâniei. Interesanta conferință — vom publica, în unul din numerele viitoare ale ziarului nostru.

SERBAREA DE DUPĂ AMIAZA

La ora 5, în sala de lectură a Căminului studenților, din Palatul Wien, s'a dat o recepție în onoarea Domnului Rector al Universității Regele Ferdinand și a Senatului universitar. Cu această ocazie s'a dat un concert de cameră cu concursul d'or prof. dela Academia de muzică: G. Ciolac, D. Dumitrescu, C. Stihl, V. Hudrea, N. Jurca, G. Pop, cari au cântat un sextet pentru pian, flaut, oboi, clarinet, geget și corn.

E de remarcant reușita acestei serbări, la care însufletirea profesorilor n'a fost mai pre jos de avântul studențimii.

După concertul studentii au manifestat pentru rector, decan și cornul profesoral, cântând: „Gaudeamus”. „Muzicantii”. D. prof. Sergiescu inflăcărat de entuziasmul tineretului, se pune în fruntea corului studenților, care a intonat marsuri patriotice și admirabile cântece naționale.

Întreaga asistență a aplaudat îndelung pe studenți și a rămas profund impresionată de frumoasa lezătură sufletescă care s'a dovedit și cu această ocazie că există între profesori și studenți. La comul studenților s'au adunat, cu multă însufletire, foști studenți ai Universității din Cluj, azi medici, oameni cu renume în Timisoara. A fost o adevărată serbărie tinerescă.

Seara, cu ocazia deschiderii cursurilor Facultății de științe, Teatrul Național a dat un spectacol festiv jucându-se piesa „Vlaicu Vodă”. Excelenta piesă, ca într-o zi de cea mai mare sărbătoare a Facultății, — deschiderea cursurilor, — întregul personal al Facultății și toată studențimea s'a la parte la această reprezentație înălțătoare.

— La această reprezentație, Facultatea a invitat înalte personalități ale orașului și corpul profesional dela Politehnică. Deși piesa „Vlaicu Vodă” a mai fost de multeori jucată la Timisoara cu desăvârșit succes, totuși reprezentația de Duminecă seara, a fost un adevărat triumf. Actorii au fost îndelung aplaudați, cu toată căldura și avântul unui tineret idealist.

Nu putem decât să ne bucurăm din tot sufletul și să felicităm pe d. rector D. V. Jonescu că a avut perfectă idee de a îmbrăsa deschiderea cursurilor facultății, într-o haină sărbătorească înălțătoare și curat românească.

SCHIMBĂRI ÎN CORPUL PROFESORAL

În cursul anului școlar trecut s'au făcut următoarele schimbări în corpul nostru profesoral:

Au devenit pensionari următorii Domni Profesori: G. A. Dima la data de 1 Martie 1941 și N. Costeanu, A. Maior, V. Meruțiu, Dan Rădulescu la data de 1 Septembrie 1941.

Rugăm pe foștii noștri colaboratori să primească asigurarea simțămintelor noastre colegiale neștirbite. Suntem siguri că ei vor acorda Facultății și în viitor sprijinul afecțiunii lor.

D-nii Profesori C. Părvulescu și T. G. Popescu dela Facultatea de Științe din Cernăuți, desființată, au fost reincadrați pe data de 1 Noiembrie 1941 la Facultatea noastră de Științe, primul la catedra de Astronomie și al doilea la catedra de gravitate, căldură și electricitate.

RELATII CU UNIVERSITĂȚI STREINE

Relațiunile Facultății noastre cu savanții streini, au fost continuate și anul trecut, cu toate dificultățile prin care am trecut.

Am avut deosebită cinste să primim

vizitele marilor savanți germani:

Dl Prof. Dr. Ludwig Prandtl dela Universitatea din Göttingen;

Dl Prof. Dr. Fritz Knoll, rectorul Universității din Viena și

Dl Prof. Dr. Eug. Fischer, dela Universitatea din Berlin.

Colegii noștri au sărbătorit cu toată căldura pe distinși noștri oaspeți, luând parte la recepțiile și banchetele oferite în onoarea lor.

Dl Profesor Knoll a fost condus de d-nii Profesori Borza și Pop și la o excursie botanică la Băile Herculane, Cazane și Vărciorova.

În cursul anului școlar trecut dl Profesor Alexandru Borza, dela Facultatea noastră, având cinstea de a fi invitat de Universitățile din Berlin, Königsberg, Breslau și de Academia Leopoldiană de Științe Naturale din Halle și de Societatea de Științe din Hannover, a ținut la aceste instituții de înaltă reputație științifică, șase conferințe despre flora, vegetația și protecția naturii în România ca și despre progresul botanicii la noi. D-sa a fost pretutindeni bine primit și nu ne îndoim, ca a adus cele mai prețioase servicii României, prin cuvântul său competent și apreciat pen-

Nenorocirile trecute n'au slăbit puterea de muncă a personalului universitar

Vă mulțumesc atât D-voastră cât și Domnilor membri ai Senatului Universitar pentru sprijinul dat Facultății de Științe în cursul anului școlar trecut. Greutățile inerente datorite faptului că Facultatea noastră este în Timisoara și administrația Universității este la Sibiu, au fost învinse datorită spiritului larg de comprehensiune al Senatului Universitar.

D-voastră Domnule Rector, ați arătat în special o deosebită simpatie pentru Facultatea de Științe. În două rânduri v'ați deplasat ca să prezidați Consiliul Facultății noastre. Cuvintele Dvs. calde și încurajatoare au fost apreciate de întregul nostru Consiliu.

În vizitele Dvs. ați constatat că nenorocirile anului trecut n'au slăbit cu nimic puterea de muncă și înaltul patriotism al personalului Facultății de Științe. În mai puțin de un an, laboratoarele, institutele și seminarile au fost instalate, grație fondurilor puse la dispoziție de Onoratul Guveru cărnia-i aducem mulțumiri recunoscătoare, dar și grație spiritului gospodăresc al Profesorilor Facultății de Științe.

În cursul anului trecut lucrările practice la secțiunile de chimie, st. naturale și matematici, s'au ținut după programul care se executa la Cluj. Pentru anul școlar viitor situația va fi și mai bună, pentru că Dnii Profesori și personalul nostru ajutor au profitat de vacanță și au lucrat toată vara ca să amelioreze instalațiile făcute în cursul anului trecut.

Suntem desigur departe de a avea o instalație perfectă cum am avut la Cluj, deoarece fondurile care ni s'au dat nu reprezintă decât o parte din inventarul lăsat la Cluj. Dar totuși s'a realizat foarte mult și suntem în măsură să declarăm că învățământul nu va suferi în cursul anului școlar viitor.

Vă mulțumesc Domnule Rector, pentru grija cu care ați cercetat situația laboratoarelor și pentru elogiul pe care l-ați adus întregului nostru personal în sedința consiliului de Facultate din 30 Sept. 1941.

Vă rog să fiiți sigur Domnule Rector, că atât eu cât și Dnii colegi, apreciem frumoasele sentimente ce ați arătat Fa-

tru autoritatea științifică a conferențiarului.

Vizitele marilor savanți germani cari au lăsat aici amintiri foarte prețioase noi, ca și vizita distinsului nostru coleg Borza în Germania, vor contribui desigur la strângerea tot mai mare a relațiilor culturale dintre țara noastră și marele Reich German.

O altă vizită importantă, care ne adus mare mângâiere în împrejurări dureroase prin care am trecut, a fost a Domnului Ministru al Culturii Naționale în ziua de 9 Martie.

În consiliul ținut cu această ocazie, Ministru a adus felicitările și mulțumirile guvernului pentru Profesorii Facultății de Științe, care au dovedit un deosebit patriotism stând la posturile lor contribuind cu toată puterea lor de muncă la instalarea și organizarea Facultății.

Prezența Domnului Ministru în mijlocul nostru ne-a dat prilejul binevenit să exprimăm On. Guvernu devotamentul nostru, asigurându-l că toți suntem patriști înaltele sentimente arătate de Mareșal Antonescu, Conducătorul Statului, în chemările la unire făcute poporului nostru după tristele evenimente din Ianuarie trecut.

Facultății de Științe. Vă asigurăm că urmăm cu deosebită simpatie toată activitatea Dvs în conducerea Universității și că vă sprijinim cu toată căldura în marea operă educativă pe care o întreprindeți pentru ridicarea scumpei noastre studențimii.

MULȚUMIRI CORPULUI PROFESORAL ȘI STUDENȚILOR

Misiunea mea în anul trecut a fost extraordinar de grea. N'ași fi putut duce la bun sfârșit însărcinările mele, dacă n'ași fi avut sprijinul constant al Domnilor Voastre, pentru care că aduc mulțumirile mele recunoscătoare.

Strălucitele victorii dela răsărit, recucerirea prin lupte grele a provinciilor noastre sfinte, faptele de arme ale ostașilor noștri, de comandă îndatorii greve pentru viitor. Tineretul mai ales trebuie să fie la înălțimea sentimentelor arătate de luptători pe front. Fiecare dintre voi trebuie să-și facă datoria către țară, să dea pentru ea, tot ce are mai bun. Munciți și vă pregătiți pentru că voi sunteți România de mâine.

Acum în pragul noului an școlar, veniți la noi cu toată seninătatea voastră tinerească, veniți cu entuziasm pentru știință și cu dor ne muncă.

Profesorii vă vor primi cu dragoste ca pe adevărați fii sufletesti. Ei vor fi fericiți să vă facă educația științifică să fie îndrumătorii voștri firești.

Pregătiți-vă în Facultate cu toată seriozitatea, căci veți avea să ocupați cu vremea locuri de mare răspundere.

Admirați de aici din Capitala Banatului, frumoasa noastră țară!

Iubiți patria noastră și pregătiți-vă s'o serviți cu pasune!

Aceasta este porunca ceasului de față și sunt sigur că o veți urma.

A vorbit apoi d. Eugen Pop, primarul municipiului Timisoara. Vorbirea d'elă o vom ma în numărul nostru de mâine.

Dr prof. V. Lațiu — în numele d. decan P. Andronescu care e plecat la București — aduce salutul Politehniciei Timisoara.

În numele studenților ține o simțită vorbire d. Duca.

MICA PUBLICITATE

APARE IN FIECARE ZI UN LEU CUVANTUL. MINIMUM 10 CUVINTE
Anunțurile în chenar, prețul dublu, iar cele cu clișeu tarif special. Orice anunț cerut să apară în altă rubrică decât cea respectivă, se taxează dublu.

Se cumpără curea uzată pentru mașina de scris. A se adresa la Demenescu Nicolae, Bencecu de Jos.

Se pierde Buletinul de înscriere dela Biroul Populației pe numele de Maria Bordi. Găsitorul este rugat să-l predea la Poliția Circ. I.

Se pierde Buletinul de înscriere dela Biroul Populației pe numele de Rosenberg Rosalia. Găsitorul este rugat să-l predea la Poliția Circ. IV.

Se pierde etichetă roză, 28 ani, 7 cl. liceu neobștesc, caut serviciu la întreprindere particulară. Adresa: Bul. D. Loga No. 9. Preot Crisnariu.

Se pierde ore de limba germană. A. Dârlea, Str. Mart. Popescu No. 5, Elisabetin.

De închiriat, în vniță, locaș pentru magazie, Timișoara III. Str. Domnița Balașa No. 24.

Caut urgent servitoare pricepută și la bucatărie. A se adresa: Circ. II. Str. Tacuzino No. 3.

Cant post de birou sau supraveghetorie în vr'o întreprindere. Adresa Radu D. IV. Spl. Tudor Vladimirescu 24, parter nr. 3.

Oficiul de plasare Timișoara I, str. Eugen de Savoia, caută un galvanizator (băi nichel, argint, aramă) și un muncitor calificat pentru montarea lămpilor de buzunar.

De vânzare 2 clubfotouri de piele. Bul. Reg. Ferdinand No. 8. Ap. 14. Int. orele 3-5 d. m.

ADOURI!
Cel mai mare asortiment în ceasuri de dame și bărbați, tești, brățări, etc. la:
CEASCRNICARIA
și BIJUTERIA CĂSTINA
ORA FIXĂ
Timișoara IV, str. I. C. Brătianu 51.

CINEMA APOLLO
Duminică, Luni, Marți și Miercuri
Iubirea lor
DAVIS CHARLES BOYER
dela 20, XI-18 XI
Scenariile unei nopți
RALPH ARTHUR ROBERTS
dela 24 XI - 27 XI

Alarma cea mare
SULA GRABLEY PAUL KLINGER
Dela 28-30 Noembrie
Nanon
cu
MOND FOCH și JOHANNES SHEBUR
Orchestra reprezentativă 3-5-7-9.
Duminică și sârb. și la orele 11 și 3 d.m.

CINEMA CORSO
Rulează cu mare succes
Ordinarul film german de aventuri senzaționale cu scene mari din cele mai palpitante
Sub mii de primejdii
(Salon DORA GREEN)
cu așil cinematografului german în frunte cu marele artist
PAUL HARTMANN alături de
ANDY CHRISTIANS ALFRED ABEL KURT WESPERMANN
Complectări obișnuite

Botezul nouilor avioane de bombardament „Dornier“

Berlin, 17. (UTA). — Mai multe avioane de bombardament aparținând unei noi serii de bombardiere germane — Dornier — au primit Luni botezul focului, executând un atac contra unor vase de transport engleze, bombardând cu succes două vase comerciale. Echipajele au așteptat cu încordare premiile acestor noi bombardiere. Corespondentul de război, Robert Schiffman, relatează astfel faptele:
„Luni după masă sunase în sfârșit momentul. Aparatele au decolat pentru botezul focului, au traversat canalul și s'au strecurat la nădă deolunul coastelor, două vase care, în urma unui șobor razant, s'au dovedit că sunt vase

de transport. Instalațiile lor antiacriene au deschis un foc viu, dar noi am atins poziția favorabilă. Lansatoarele de bombe și-au declanșat conținutul lor greu și avioanele noastre liberate de povară și îndreptate în sus de pilotul aparatului, s'au ridicat în înălțimi, în timp ce vapoarele se sfărâmau în detonația bombelor. Privind în jos, nu am mai văzut decât estarele, care țeseau din apă. Câteva Spitfires, care voiau să închidă drumul nouilor noastre mașini „Dornier“, au fost puse pe fugă cu armele de bord. Noua serie de avioane de avioane de bombardament este pur și simplu minunată.”

ROOSEVELT, inamicul umanității

O scrisoare publicată în presa japoneză

TOKIO, 18 (Rador). Corespondentul agenției DNB transmite:
Kokumin Shimbun publică o scrisoare deschisă, adresată președintelui Roosevelt în care spune între altele:
„Văși gândit, d-le președinte, ce consecințe ar putea avea un eșec al nouilor negocieri? Să nu subestimați puterea Japoniei. Actualmente, spațiul Oceanului Pacific se află în primejdie de război așa cum nu s'a mai întâmplat nici odată până astăzi. În cluda doctrinei Monroe Statele Unite își înmulțesc imixțiunile în afacerile Europei și ale Asiei și nu este nici o in-

doială că acest stat, condus de plutocrați, vrea să domine lumea întreagă.
Nici Japonia, nici național socialismul și nici fascismul nu vor fi răspunzători atunci când întregul glob va fi precipitat în război. Puterile Japoniei nu sunt sleite cu tot războiul îndelungat din China și cu toate presiunile economice.
Vă veți căi, d-le Președinte, într'o bună zi pentru faptul de a fi devenit inamicul umanității. Depinde de dv. dacă în spațiul Pacificului va fi război sau pace, și singur dv. veți fi responsabil de aceasta.”

Bătăliile de nimicire din Răsărit

Considerațiuni statistice asupra cifrei prizonierilor sovietici

Berlin, 17. (UTA). — Actuala fază a operațiilor este privită de cercurile militare belige ca o continuare organică a lanțului de bătălii de nimicire, care au avut loc dela sfârșitul lui Iulie până la mijlocul lui Octombrie, având drept scop primordial de a scoate din funcție și paraliza cu desăvârșire grosul forțelor armatelor sovietice. Cucerirea de teren, obținută în cursul acestor bătălii de nimicire, a fost, după cum s'a menționat în multiple rânduri de corpurile germane, un obiectiv narativ, însă nu țelul suprem al acțiunilor militare. Dacă astăzi este exclusă cu desăvârșire posibilitatea configurării unor

bătălii de nimicire de proporțiile celor de până acum, acest fapt este o consecință naturală a măcinării sistematice a maselor armatei roșii. Deaceia luptele date în spațiile puternic fortificate, ca de pildă, cele din spațiul Moscovei, au drept obiectiv încercuirea și nimicirea unităților de trupe mai mari și nu succese de prestigiu.
O privire retrospectivă asupra marilor bătălii de nimicire, care au avut loc în intervalul celor 4 luni precedente, scoate în evidență interesante concluzii în ce privește curba uzării înregistrată de armata bolșevică:

Bialistok-Minsk (terminată la Smolensk)	10(VII)	324.000	3.300	1.800
Uman	6(VIII)	310.000	3.200	2.100
Gomel	9(VIII)	103.000	310	850
Velikji-Luki	21(VIII)	84.000	150	850
Lacul Il nen	27(VIII)	30.000	300	400
Kiev	17(IX)	53.000	300	700
M. Azov	29(X)	665.000	880	2.700
Briansk-Wjasma	11(X)	106.000	210	380
	18(X)	648.200	1.200	5.230

Interesant că la evaluarea prizonierilor și prăzii de război capturată în aceste bătălii, curba prizonierilor crește în aceeași măsură în care scade curba materialului de război capturat, mai ales tancurile. În timp ce la Bialistok-Minsk și Smolensk au fost făcuți peste 30.000 de prizonieri și capturate peste 30.000 tancuri, în bătăliile de nimicire dela Kiev au fost luați 665.000 prizonieri și capturate numai 880 tancuri. În dubla bătălie dela Brjansk-Wjasma, 648.000 de prizonieri și 1200 de

tancuri. Trebuie menționat în mod deosebit faptul că la Brjansk-Wjasma au fost nimicite cele mai bune și mai combative divizii ale lui Timocenko, al căror armament și echipament sta la un nivel destul de ridicat. Interesant este deasemenea și considerația că ultima bătălie menționată a reliefat cea mai mare masă de artilerie sovietice, învederându-se în contrast cu situațiile anterioare că a fost vorba despre distrugerea unei armate defensive dispuse în pozițiile puternic fortificate.

„Inamicul evreu”

Rolul covârșitor al iudaismului în actualul războiu

Berlin, 17. — (UTA). Intr'un articol de fond, intitulat „Inamicul evreu”, oiticosul german, „Volkischer Beobachter”, vorbește în chip expresiv și pregnant despre covârșitorul rol al iudaismului în actuala conflagrație. Fără iudaism n'ar fi existat nicio dată bolșevismul, astăzi se exprimă ziarul german. Chiar în epoca cea mai critică a luptei împotriva partizanilor lui Troțki, zeci de mii de evrei au rămas în toate posturile dominante ale imperiului roșu. Readucerea pe scenă în rolul de protagonist a evreului Litvinov-Finkelstein, imediat după începerea campaniei din răsărit, a demonstrat categoric că întreaga naționalizare a politicii sovietice din ultimii ani n'a fost altceva decât un camuflaj perfect pus la punct. Marele cotidian german afirmă că a doua mare demascare a iudaismului s'a înregistrat în politica de război a președintelui nord-american, Roosevelt. În atitudinea lui politică se discerne lămurit cumplita ură iudaică și setea lor de putere. În nici o altă a doua țară din lume, cu excepția Uniunii Sovietice, iudaismul nu exercită o influență atât de precumănitoare în toate compartimentele vieții materiale și spirituale. În domeniul

economic, în viața culturală și în toate organele de conducere, care au rolul formării opiniei publice, presă, literatură, cinematograf etc. New Yorkul este de decenii capitala-citadrelă a internaționalei iudaice. Lupta împotriva inamicului evreu este lipsită cu desăvârșire de orice romantism.

„În războiul împotriva Franței, noi, Germanii, am simțit în republica, deși sediul iudaismului având centrala la Paris, semnele unei lupte cavaleresti și bărbătești, vestigiile cultivării de veacuri de-a lungul a legii onoarei. Chiar în războiul împotriva Angliei, cu tot churchillismul alimentat și dominat cu perseverență de iudaism, noi Germanii simțim dărzenia aprigă a unui bătrân popor de marinari. Dar în lupta împotriva bolșevismului și rooseveltismului, se reliefează în mod exclusiv, reacțiunea acerbă împotriva răului de esență satanică, inamic de moarte al vieții normale spirituale. Războiul împotriva internaționalei iudaice este o luptă pe viață și pe moarte, care trebuie dusă până la capăt și care imerios și categoric, se va sfârși cu victoria definitivă reurată asupra acestei sămânțe blestemată.”

ȘTIRI DIN DEVA

Impresionantul prohod pentru eroul Jova Marin

Deva. — Unul din răniții Spitalului de zână interioară 261, caporal Jova Marin rănit pe frontul de răsărit, a încetat din viață. Rămășițele pământești ale eroului au fost depuse în biserica ortodoxă română din localitate, unde au fost străjuite de o gardă militară până Miercuri, când i s'a făcut prohodul și conducerea la gară, întrucât eroul nu era din localitate.

Serviciul religios a fost oficiat de un sobor de șapte preoți, a P. C. Protoereu T. Chiffa, înconjurat de preoții Haneș, Jula, Toma, Pop, Petrescu și Domnariu.

În biserica română ortodoxă P. C. Protoereu Chiffa a rostit emoționantă cuvântare funebră, în care a subliniat jertfa eroului Jova Marin și a familiei din care era, căci tatăl murise în războiul trecut, rămânând văduvă mama, care își pierde acum și fiul.

Cortegiul funebru a fost compus din un foarte mare număr de cetățeni, în frunte cu reprezentanții tuturor autorităților, un grup numeros de ofiteri, un pluton de soldați cu muzica militară, delegați ai corpului didactic și grupuri de elevi.

Au fost parcurse străzile principale ale orașului, făcându-se mai multe opriri cu citiri din Evanghelie, iar la gară, în fața vagonului mortuar, după citirea rugăciunii de desegare, a vorbit d. sbl. Ioan Ciorea în numele Armatei, spunând că jertfa eroului Jova Marin va constitui o cheazăie pentru pentru păstrarea năminturilor desrobite.

Cuvântarea a impresionat adânc asistența. După această vorbire, sicriul a fost așezat cu onorul cuvenit în vagonul ce avea să-l ducă în pământul natal.

Mamei eroului i s'au dat diferite ajutoare în bani din partea P. Chiffa și a asistenței.

Răspunsurile la Serviciul divin au fost date de corul Școlii Normale.

Au denus jerbe de flori, pe sicriul eroului Crucea Rosie, Prefectura, elevii Școlii Normale, al Liceului de fete și a tuturor școlilor.

Comisia îndeteană și orășenească plebisitară în Deva. — Comisia îndeteană plebisitară a județului Hunedoara, a fost compusă din d-nii: Dr. Dănilă Onisor, președintele Tribunalului, Jiviu Sireu, directorul Liceului „Decebal”, Pavloff Ioan, farmacist-colonel în rez. Comisia orașului Deva pentru plebisit a fost compusă din d-nii: Dr. Emil Orbonaș magistrat, notar public Vasile Boneu și prof. Zaharia.

Vizita ziaristilor spanioli la Deva

Miercuri, 12 Noembrie au sosit în județul Hunedoara ziaristii spanioli în vizită prin țara noastră însoțiți de d. Aron Cotruș, consilier de presă la Madrid, T. Măilescu și G. Seinescu din Direcția presei, dna Gordescu și avocat Cotruș. Sosind la ora 11 cu un autobus special, ilustrii oaspeți, au descins la Hotelul Decebal, unde i-a întâmpinat domnia prefec Col. C. Dumitrescu, primar Drăgan, prof. I. Mișu și d. Dr. Octavian Fleca. După prezentările de rigoare și un scurt popas, s'a procedat imediat la vizitarea muzeului județean unde li s'au dat oaspeților iubite toate explicațiile de către eminentul specialist și harnicul arheolog dir. al Muzeului Dr. Octavian Fleca, în limba italiană.

Colecțiile din Muzeu și aranjamentul sistematic au făcut o impresie adâncă în sufletele ziaristilor spanioli, deosebit de sensibili față de originea noastră comună latină, despre care fac mărturie foarte convingătoare toate piesele din Muzeu.

La orele 13 și 30 s'a servit o masă la restaurantul Doda, frumos decorat cu drapel spanioli și românești.

După aceasta masă grupul ziaristilor a plecat spre Sarmisegetuza. Hațegul a făcut ilustrilor oaspeți o primire plină de dragoste. Locuitorii orașului cu școlile și autoritățile în frunte, i-au întâmpinat la arcu lde triumf ridicat în acest scop. Domnul primar V. Sasu i-a urât bun sosit pe melegurile lui Decebal și Traian; a răspuns în limba spaniolă, înțelegând de români fără interpret, d. Alberto Fernandez de Salamanca Saenz de Vismanos, șeful grupului, printr'o cuvântare plină de admirație pentru dragostea frățească cu care au fost primiți, exprimând mulțumirea Spaniei și urând prosperitate României.

La Sarmisegetuza oaspeții au vizitat cu deosebit interes amfiteatrul săpăturile cari conturează monumentale construcții de odinioară ale falnicei cetăți capitală a Daciei Traiane Sarmisegetuza și Muzeul local. Aparatele de fonografiat sunt vesnic în funcție pentru a duce solie poporului spaniol dela frații lor din răsăritul Europei.

Seara s'a servit cina tot la restaurantul Doda, unde ziaristii spanioli au petrecut câteva ore cu domni din localitate. La masă d. Col. prefect C. Dumitrescu a toastat în sănătatea generalisimului Franco și pentru Spania care a sângerat cea dintâi pentru combaterea plăgii comuniste. A răspuns d. de Salamanca, exprimându-și admirația pentru vitalitatea și eroismul poporului român și încheind cu urări de sănătate pentru M. S. Regele Mihai I. Mareșal Antonescu și înălțarea României.

CETĂTENE, CONTRIBUE ȘI TU CAT MAI MULT LA SUBSCRIEREA IMPRUMUTULUI REINTREGIRII, CA ASTFEL SĂ FII LA ÎNĂLTIMEA OSTAȘILOR CARI ÎȘI JERTFESU VIATA PENTRU REFACEREA GRANITELELOR SFARTECATE ALE TARII.

Frumoasa serbare culturală a elevilor cl. VI-a Normală din Timișoara la Giroc

Giroc, 18. — Vrednicii elevi ai clasei a VI-a dela Școala Normală din Timișoara, în dorința de a contribui la „Daru Ostașului” au organizat, o reușită serbare culturală-națională în comuna Giroc.

S'a executat un bogat program format din coruri, piesă teatrală și recitări.

Cântecul corului, dirijat de elevul Topală, au fost mult aplaudate, ca și recitățile frumoase ale elevilor: Pușcaș A. Jucu Gh., Stăniș Gh., Covaciu M. și Pop Gh.

Au plăcut mult doinele cântate de elevul „Cecilian Traian, dotat cu o voce dulce.

Piesa „Pentru Patrie”, a impresionat

Au făcut o deosebită impresie cântate cu măiestrie și subtilitate de d. prof. I. Ignaton, frenetic aplaudat de ziaristii spanioli, cari, la rândul lor, au cântat frumoase cântări patriotice și naționale spaniole, tot așa de mult apreciate și aplaudate de întreaga asistență din restaurant. Un efect deosebit a produs la sfârșitul imnului Falangist și Imnul Național Român, cântate în cor de toți cei prezenți. Oaspeții au fost plăcut impresionați de atenția ce li a dat prin serviciul de onoare la ambele mese prestat de doamnele T. Lt. Bozian și A. Moiceanu, în costume naționale. A fost subliniată, prin mențiune la adresa d. Drăgan primar, curățenia orașului și se menționează la adresa dlui Dr. Petre Grosu fost ministru, buna gospodărie și curățenia hotelului care face cinste orașului.

Joi dimineața grupul de ziaristi spanioli s'a îndreptat spre Arad spre a se întoarce în Spania, cu avionul.

Cinema CAPITOL

Un film cu acțiune interesantă, muzică frumoasă și mult umor!

Gorenada
INIMII
HERZENSTREIFE - HERZENLEID

Umorul admirabil a lui PAUL HÖRBIGER și fermecătorul caracter de fată a MAGDA SCHNEIDER domină acest film atractiv și vesel. Jurnal românesc de război No. 14

Lucep. Repr. 3, 5, 7 și 9. — Dum. și sărb. și la orele 11 dimineața.

Cinema THALIA

HOTEL PARADIS

HILDE KRAHL
ALBERT MATTERSTOCK
GEORG ALEXANDER

O comedie extrem de amuzantă. Subiectul aduce pe ecran o povestire delicioasă, presărată cu glume de haz rezistibil.

Inceputul repr. 3, 5, 7 și 9. Dum. și sărb. și la orele 11 a. m.

Horia Vărădeanu

INFORMAȚIUNI

CALENDAR

Marti, 18 Noembrie

Slujbe: Sf.ții Martiri Platon și Roman.
Sf. Petru și Pavel.

Farmacii de serviciu:

Circ. I: „Minerva”, str. 10 Mai 5; Circ. II: „Șarpe”, piața Traian 5; Circ. III: „Antoniu”, str. Miron Costin 1; Circ. IV: „Braun”, str. I. Văcărescu 33.
Circ. V: „Mehala”, Mehala; Chioveanu; Circ. VI: „V. Eremici”, acestea trei au serbări permanente. Salvarea 44-44.

SPECTACOLE:

Teatru: „Sererada inimii”, „Hotei Paradis”, „Iubirea lor”, „Sub mil de primejdii”.

Incercă-vă norocul, cumpărând un număr de la Colectura „AURORA”, Banca de Economii, p. a. Timișoara I. Bulv. Reg. Ferdinand și Tragera Ci. I. la 29-30 Nov.

DECORAT PENTRU FAPTE DE ARMĂ: E. D. avocat Rudolf Bontert, din Timișoara, care a luptat cu unitatea de căpitan de rezervă pe frontul răsărit, a fost decorat pentru fapte de arme cu Steaua României în grad de căpitan cu spade.

Conferință. Miercuri, la 19. Noembrie 1941, la orele 18.30 precis, Domnul Prof. Fontaine din misiunea Universității Franceze în România, inspector al centrelor de studii franceze, va ține în Sala Festivă a Liceului Comercial Timișoara I, o conferință despre „Franco de Bergerac”. Intrarea liberă.

Furt în valoare de 60.000 lei. Timișoara 18. — Organele polițienesti din localitate, au fost înștiințate de înfrângerea din Str. Ungureanu 5, Eri noaptea pe la orele două, autori necunoscuți, introdus prin forțarea ușii în croitoria și civilă a proprietarului Eduard Metter, de unde au furat stufe, un smoc și un veston, un trench-coate, în valoare totală de circa 60.000 lei. Poliția cercetă cazul.

Tragicul sfârșit al unui copil. Copilul Balog Gheorghe, în etate de 12 ani, Str. 3 August No. 3, jucându-se în apropierea podului de lângă baia Neț tun, în momentul dat a căzut în Bega, înecat. Până în prezent cadavrul nu a fost pescuit.

A înghețat de frig. Pe calea Aradului, înădina casei cu No. 10, a fost găsit cadavrul înghețat al locuitorului Kis Anđ de 65 ani, fără domiciliu. Cu salvarea nenorocitului a fost transportat la spital.

Rezultatul plebiscitului în Jud. Timiș-Torontal

Timișoara, 18. În județul nostru s'au prezentat 85.290 votanți, dintre care 27.746 au fost „da”, iar 11 au fost „nu”. În timpul cât a durat votarea, nu s'au înregistrat accidente. Eri seara la orele 18, votarea a luat sfârșit. În Timișoara au votat „da” 27.746 persoane, iar „nu”.

Spectacolele Operei Române din Cluj la Timișoara

Miercuri, 19 Noembrie: „MADAME BUTTERFLY”, cu d-na Nicolau F., Colac M., d. Nicolau Tr., Demetrescu H. și Rănzescu I.

Starea civilă. — Căsătorii: Nicolae Toanea muncitor Cfr. cu Meletia Rus casnică; Nicolae Feisztl muncitor cu Terezia Laubenstein casnică; Avram Gherșcovici func. comercial cu Regina Rosenberg casnică.
Morți: Ana Roth născ. Piller, 66 ani, pensionară de stat, II. Telegrafului 78; Ferdinand Fölker, 82 ani, agricultor, III Valeni de Munte 75; Berta Csipkés născ. Barbars, 71 ani, pens. de stat, IV. Fröbl 36; Dr. Alexandru Szanto, 63 ani, avocat I. Str. Paulescu 1. — Nașteri: Constantin Ancuțel funcț. la Primărie „Cătălicei”; Gheorghe Potocean mecanic la CFR „Elena”; Mihai Wegmann pantofar „Alfred”.

— Autori necunoscuți se intră în într-un magazin din Jimbolia, de unde fură obiecte în valoare de 75.000 lei. Proprietarul Liptal Ștefan din Jimbolia, a reclamat comisariatului de poliție din Jimbolia, că autorii necunoscuți s'au introdus în magazinul său de unde au furat diferite obiecte în valoare de 75.000 lei. Cazul este în curs de cercetare.

— SECRETARIATUL DE REDACȚIE AL ZIARULUI „DACIA” roagă pe autorii de cărți istorice literare, filozofice, științifice, să trimită un exemplar din opera lor pentru recenzie.

Știri din Lugoj

— Un țaran amestecă diferite burueni cu ardei și vunde „mară”. Zilele trecute a fost înaintat poliției din Lugoj, de către dnul Dr. Vasile Mircu, țaranul Arca Vasile, din comuna Coșteiu. Susnumitul a fost prins cu un sac de ardei măcinat care era falsificat prin diferite îmbinări de burueni și alte plante artificiale. Pentru acest fapt i s'au dresat acte de darea în judecată.

— Furt în valoare de 50.000. Organele polițienesti din Lugoj au fost înștiințate de către proprietarul magazinului de manufactură „Türkl”, că i-au dispărut mărfuri în valoare de 50.000 lei. Poliția anchetând cazul a stabilit că autorul acestui furt este minorul Gyulal ucenic la acest magazin.

Invățătorii și Reintregirea

INVĂȚĂTORII DIN JUDEȚUL TIMIȘ-TORONTAL AU SEMNAT LA IMPRUMUTUL REINTREGIRII SUMA DE 4.056.000 LEI.

În atenția contribuabililor

Administrația Financiară Timișoara, Serviciul Înăvțătorilor, face cunoscut că Ministerul Finanțelor cu ordinul No. 359.164 din 7 Nov. 1941, a aprobat tuturor contribuabililor care au încheiat convenții și acte juridice și nu au achitat impozitul proporțional în termenul legal, — ca până la 20 Noembrie 1941, să poată fi achitate aceste impozite fără amendă.

DOR TI

informațiuni precise și controlate asupra ultimelor evenimente?

Cetiți ziarul

DACIA

Singurul co id an din Banat care publică la timp, controlat și precis toate știrile importante din lume

Regimul muncii în timp de războiu

Camera de muncă Timișoara, aduce la cunoștința celor interesați că prin Decizia Ministerială No. 121.860 din 6 Noembrie 1941, s'au adus modificările notate mai jos la Decretul lege asupra regimului muncii în timp de războiu:

Art. 1. — Dispozițiunile art. 5 din Decretul lege asupra regimului muncii în timp de războiu nu se aplică decât în ceea ce privește personalul întreprinderilor industriale, iar nu și în ceea ce privește personalul lor de birou, cu privire la care durata normală de lucru ră-

mâne cea prevăzută de legea pentru reglementarea muncii în birourile întreprinderilor comerciale și industriale din 4 August 1938.

Această lege este modificată numai relativ la modalitățile de acordare a derogărilor.

Sporul de salarizare la munca suplimentară în birourile întreprinderilor industriale se va plăti în conformitate cu art. 6 din citata lege din 4 August 1938, pentru toate derogările acordate conform art. 4, al. 2 din Decretul lege asupra regimului muncii în timp de războiu.

CENTRUL NAȚIONAL DE ROMÂNIZARE

Administrația Generală a birourilor Urbane expropriate de la evrei Jud. Timiș-Torontal — Timișoara

COMUNICAT

În declarația de a veni în primul rând în ajutorul acelora cari au adus jertfa de moarte și sânge pentru Neamul Românesc, conducerea administrației generale a imobilelor Urbane expropriate de la Evrei, din Jud. Timiș-Torontal și Municipiul Timișoara, vrea ca în posturile de administratori giranți ale acestor imobile, să numească în primul rând, pe invalizi, orfanii și văduvele din războiul pentru reintregirea Țării.

Nu vom ezita a ne îndeplini obligația

morții și națională față de acei cari au contribuit efectiv la refacerea prestigiului Neamului Românesc, trecând prin foc și fier pentru a uda cu sângele lor pământul sfânt al Patriei.

Deaceia: Rugăm pe toți invalizii, văduvele și orfanii cari doresc să administreze imobile evreiești să înainteze de urgență cererile lor pe adresa:

DR. SEVER POP, Administrator General, Jud. Timiș-Torontal, Primărie, Municipiului Timișoara, camera No. 18, parter.

Apeul M. Sale Regina Mamă Elena

Majestatea Sa Regina Mamă Elena, dorind să ajute Spitalele și pe cei în nevoie de cuverturi călduroase pentru iarnă, roagă gospodinele cari au pături de lână, noi sau vechi, de orice culoare, să tricoteze patrate de 15/15 cm. Din aceste patrate se vor lucra ulterior cuverturi.

Persoanele din București, care doresc să participe la această operă, sunt rugate să depună patratele tricotate la Biroul de In-

formații la Palatul Regal din Calea Victoriei, unde vor primi adevărurile.

Persoanele dela sate și orașele din provincie vor depune patratele tricotate la Comandamentul de Garnizoană cel mai apropiat, care va organiza strângerea și expedierea după dispozițiunile M. A. N.

Depunerea patratelor se poate face până la 1 Decembrie 1941.

PREFECTURA JUDEȚULUI TIMIȘ-TORONTAL

În atenția posesorilor de port-armă

Toți posesorii de permis de vânatoare-port armă, care au arme de vânatoare ghintuite special pentru vânatoare și cari întrebuințează glonț unic, urmează să înainteze Prefecturii Județului o cerere prin care vor solicita eliberarea permisului special. La cerere vor anexa:

Permisul de vânatoare-port armă în original, sau în copie autentică.

2. Avizul favorabil dat în mod special de Inspectoratul Județean de Vânatoare, care va certifica și acela că petiționarul este o persoană recunoscută, că se ocupă cu vânatoarea, și avizul Serviciului Siguranței din Județ.

Supravegherea tăierilor clandestine

București, 18. (Rador). — Ministerul Sănătății, primind noi denunțuri că unii comercianți pun în consumație alimente alterate, profitând de lipsa de pe piață, a dat dispozițiunile organelor sanitare să facă un rașuros control și acei descoperiți să fie deferiți autorităților locale. Deasmeeni vor trebui supravechiți toate localitățile, acei cari se ocupă cu tăierile clandestine de vite. Aceștia în afara abaterii comisă de a fi tăiat vite fără autorizație, devin culpabili și prin aceea, că de cele mai multe ori pun în consumație carnea provenită dela vite bolnave infectând astfel populația.

Cetățenii sunt sfătuiți să nu cumpere carne de proveniență clandestină.

Loteria de Stat

Preferati
Colectura

GHEORGHE STĂNOIU

Bul. Regele Ferdinand No. 6
Telefon: 30-06

ULTIMA ORA

Incordarea relațiilor americano-japoneze

Nu se poate prevedea rezultatul negocierilor

Tokio, 18. (Rador.) — Corespondentul Agenției DNB transmite:

D. Tojo, prim-ministru al Japoniei, în discursul pronunțat în parlament cu privire la relațiile dintre Japonia și Statele Unite, a declarat că este greu să se prevadă de pe acum rezultatul negocierilor dintre Japonia și Statele Unite.

Reluând negocierile diplomatice cu Washingtonul, a continuat d. Tojo, Japonia a avut următoarele intenții:

1. Să împiedece încercările unei a treia puteri de a turbura reglementarea situației din China.

2. Să lichideze acțiunile ostile, cum este de exemplu blocada economică contra Japoniei, organizată de puteri străine și de a restabili relații economice normale și

3. De a împiedeca, prin toate mijloacele, extinderea războiului european în Extremul Orient.

Dună ce prim-ministru al a emisivă din nou de evenimentele care au determinat Japonia să trimită trupe în Indochina, a declarat că în streinătate a fost prezenta

tat în mod complet denaturat caracterul politic al programului japonez. O blocadă economică ca aceea ce este exercitată de puteri străine împotriva Japoniei, a precizat prim-ministrul, constituie un act ostil mai dăunător decât un războiu real.

În ce privește desfășurarea situației din nordul statului Manciukuo, prim-ministrul a declarat că Japonia nu putea să facă greșala de a considera ca fiind lipsită de importanță situația internațională provocată de ostilitățile dintre Rusia și Germania. Deaceia, Japonia a luat toate măsurile necesare pentru a asigura poziția sa în aceste regiuni.

Față de această situație foarte gravă națiunea japoneză va trebui să facă toate eforturile pentru a perfecționa apărarea națională.

Prim-ministrul a declarat că este convins că națiunea japoneză va forma un singur tot pentru a face sacrificiile necesare realizării idealurilor naționale.

Cele două camere au optat luni o moțiune comună prin care se cere guvernului să pășască la realizarea țelurilor Japoniei cu cea mai mare fermitate și cu sprijinul poporului. D. Tojo președintele consiliului de miniștri a dat asigurarea că guvernul va salga da onoare și respectul datorit statului și că vor realiza cu hotărâre țelurile juste ale Japoniei.

Toate proiectele de legi, inclusiv cele privitoare la impozite și la bugetul militar complementar ce se ridică la suma de 3 miliarde 800 milioane yeni au fost imediat trimise în fața comisiei centrale care le va lua în discuție probabil încă în cursul serii, înainte de a fi trimise înaintea senatului.

O serie de decrete ale consiliului de stat au fost deasemenea aprobate fără discuția.

Cele două camere se vor margini în cursul viitoarelor lor ședințe să facă scurte declarații.

Washington, 18. — (Rador) Corespondentul agenției DNB comunică:

D. Kurusu, ambasadorul extraordinar al Japoniei a avut o lungă întrevedere cu d. Nomura Ambasadorul Japoniei în Statele Unite, care luni dimineața îl va prezenta dlui Hull șeful departamentului de stat.

Cercurile bine informate declară că d. Kurusu a adus cu sine o dare de seamă amănunțită a dlui Togo ministrul de externe al Japoniei cu privire la condițiile prealabile pentru o înțelegere între Statele Unite și Japonia.

Instalare de noi silozuri

București, 18. (Rador.) — Direcția țile de car și au lovit moodeana producătorii de cereale, din lipsa de hrană sunt pe cale de a fi inițiate.

Cele cinci silozuri din porcurile de mare și anume: trei Constața, cu o capacitate de înmagazinare 90.000 tone și două la Brăila și Galați cu o capacitate de înmagazinare 50.000 tone însumând în total 140.000 tone, înlesneau doar operațiile de port.

În prezent sunt în curs de instalare serie de silozuri cu o capacitate totală de 145.500 tone în regiunea centrală Muntenia și Basarabia.

Astfel, silozurile din tranșa 1 și 2 vor avea la un loc o capacitate de 300.000 tone.

Noii trenuri puse în circulație

București, 18. (Rador.) — Direcția generală al CFR a hotărât să pună în circulație două trenuri accelerate anume: Cu începere de luni 17 Noembrie trenul accelerat No. 501 București Nord—Cernăuți cu plecare din București la ora 19.50 și sosirea la Cernăuți la ora 9. Iar cu începere de Marti 19 Noembrie trenul accelerat No. 504 Cernăuți—București-Nord, cu plecare din Cernăuți la ora 18.40 și sosirea în București la ora 6.52.

Luptând, ostașii bravi au desrob Pământul sfânt de veacuri moștenit Noi, ca prinos de veșnică cinstitie Să subscriem pentru reintregire.

Soldați nord-americani la Hong-Kong

SHANGHAI, 18. (Rador.) — Corespondentul Agenției DNB anunță:

Postul de radio din Hongkong a anunțat că în acel oraș au sosit trupe canadiene printre care se găsesc și soldați nord-americani.

Este pentru prima oară că trupe britanice, făcând parte din dominioane, staționează la Hongkong.

Domnește impresia ca regiunea Hongkong ar fi încorporată în sistemul de apărare britanică în Extremul Orient.

JAPONIA PUNE LA PUNCT ULTIMELE PREGATIRI

TOKIO, 19. (Rador.) — Corespondentul Agenției DNB transmite:

Ingineri condamnați la moarte în Moscova

Boston, 18. — (Rador) Corespondentul agenției DNB anunță:

Postul de radio Mackay declară că o curte marțială din Moscova a condamnat la moarte cinci funcționari ai unei fabrici al cărei nume nu a fost dat publicității pentru că ar fi răspândit manifeste anti-revoluționare printre muncitorii.

Este vorba de doi ingineri, doi tehnicieni și un expert economic.

Pedepsirea unui comerciant incorect

București, 18. (Rador.) — În magazinul de manufactură Iosif Lupu aka cal. Văcărești Nr. 8, inspectorii din serviciul controlului prețurilor au descoperit un depozit de mărfuri nedeclarate în valoare de peste un milion lei.

Iosif Lupu practica comerțul fără a avea autorizația Camerei de comerț.

Întreg stocul a fost confiscat și depozitat la sediul serviciului controlului prețurilor.

Litvinov a ajuns la Pahlevi

Amsterdam, 18. (Rador.) — Corespondentul Agenției DNB anunță:

O știre primită de agenția Reuter din Teheran anunță că Litvinov și Sir Walter Nonckton împreună cu însoțitorii lor au sosit Sâmbătă la Pahlevi după ce au traversat Marea Caspică pe bordul unui vapor plecat de la Baku.

Se așteaptă izbucnirea grevei generale în industria americană

Washington, 18. — (Rador) Negocierile duse pentru evitarea grevei minerilor a avut după cum anunță corespondentul agenției Stefani, un rezultat defavorabil.

Cercurile competente sunt foarte preocupate de întorsătura pe care o iau conflictele sociale și se așteaptă la izbucnirea unei greve generale a industriei cu toate străduințele pe care președintele Roosevelt le depune personal pentru a înăbuși amenințarea unor noi greve.

Corespondentul agenției Stefani este informat că președintele Roosevelt ar fi hotărât să facă apel la armată pentru a pe lucrători să reia lucrul.

Cutremur de pământ în Grecia

Sofia, 18. (Rador.) — După informații primite de corespondentul Agenției Havas-OFI, un puternic cutremur

de pământ s'a produs noaptea trecută la Larissa (Grecia de Nord). Cutremurul a durat trei secunde.

Lupta contra comunismului

Trupele germano-române au ocupat orașul Kerci

Partea orientală a Crimeei este cucerită

BERLIN, 18. (Rador). Dela Cartierul general al Führerului înaltul comandament al forțelor armate germane comunică:

După cum s'a anunțat printr'un comunicat special, trupele germane și române au ocupat ieri, în urma unei lupte crâncene, importantul oraș și port Kerci.

Partea Orientală a peninsulei Crimeea este acum în întregime în mâinile noastre.

Numărul prizonierilor luați în cursul luptelor de străpungere și de urmărire desfășurate în Crimeea a crescut la 101.600 oameni.

Pe lângă importante pierderi sângeroase suferite de inamic în luptele terestre, adversarul a mai avut pierderi grele cu prilejul încercărilor sale de a salva trupele prin strămtoarea Kerci, când forțele sale au fost obiectul atacu-

rilor noastre aeriene.

Atacuri pline de succes, ale unor importante formațiuni de avioane de luptă și de vânătoare au fost îndreptate contra concentrărilor de tupe și coloanelor de transport sovietice cum și împotriva aerodromurilor și căilor ferate din sectorul care cuprinde împrejurimile Moscovei și regiunea Vologda.

Moscova și Leningradul au fost bombardate în cursul nopții trecute.